

Bruxelles, den 7.11.2012
COM(2012) 642 final

BERETNING FRA KOMMISSIONEN
ÅRSRAPPORT OM SAMHØRIGHEDSFONDEN (2011)

{SWD(2012) 362 final}

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Finansiell gennemførelse i 2011 af perioden 2000-2006 og afslutning af projekter	1
2.	Økonomiske rammevilkår og støttebetingelser.....	5
3.	Revision og finansielle korrektioner	6
4.	Uregelmæssigheder indberettet af medlemsstaterne.....	9
5.	Evaluerings	9
6.	Information og offentlighed	11

Nærværende rapport forelægges i overensstemmelse med artikel 14, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1164/1994 og omhandler gennemførelsen i 2011 af samhørighedsfondprojekter, som er vedtaget i programmeringsperioden 2000-2006, og af projekter gennemført med det tidligere strukturpolitiske førtiltrædelsesinstrument (ISPA) og de samhørighedsfondprojekter, som blev godkendt eller fremlagt i programmeringsperioden 1994-1999, og som blev gennemført i perioden 2000-2006. Oplysningerne er begrænset til perioden 2000-2006, da der ikke er noget krav i forordning (EF) nr. 1084/2006 om oprettelse af Samhørighedsfonden og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1164/1994 om forelæggelse af en årsrapport om Samhørighedsfonden vedrørende programmeringsperioden 2007-2013.

Derfor omfatter nærværende rapport samhørighedsfondaktiviteter i de 15 støtteberettigede medlemsstater – de tretten medlemsstater ved udgangen af 2006 (Cypern, Tjekkiet, Estland, Grækenland, Ungarn, Letland, Litauen, Malta, Polen, Portugal, Slovakiet, Slovenien og Spanien) – og projekter under det tidligere ISPA, som blev godkendt i tidsrummet 2000-2006 i Bulgarien og Rumænien, som blev medlemmer af EU den 1. januar 2007. Det skal nævnes, at Irland som følge af sin økonomiske vækst ikke har været støtteberettiget siden den 1. januar 2004; ikke desto mindre skal de igangværende samhørighedsfondprojekter afsluttes.

Nærmere oplysninger om gennemførelsen, overvågningen og revisionen i 2011 af projekter, som blev vedtaget i tidsrummet 2000-2006 for hver medlemsstat, findes i det arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, som ledsager nærværende rapport.

1. FINANSIEL GENNEMFØRELSE I 2011 AF PERIODEN 2000-2006 OG AFSLUTNING AF PROJEKTER

De medlemsstater, der er berettiget til støtte fra Samhørighedsfonden, kan opdeles i tre grupper: en gruppe på fire medlemsstater, der har været støtteberettigede fra begyndelsen af programmeringsperioden 2000-2006 (EU-4: Grækenland, Irland, Portugal og Spanien), en anden gruppe på ti medlemsstater, som blev medlemmer af EU i maj 2004 (EU-10: Cypern, Tjekkiet, Estland, Ungarn, Letland, Litauen, Malta, Polen, Slovakiet, Slovenien), og to medlemsstater (EU-2: Bulgarien og Rumænien), som blev medlemmer af EU i januar 2007.

Tabel 1: Antal samhørighedsfondprojekter pr. medlemsstat og pr. sektor

Medlemsstat	Transport	Miljø	Andet	Teknisk bistand	I alt
Grækenland	30	92	1	1	124
Irland	6	4			10
Portugal	34	72		3	109
Spanien	80	322	2	3	407
EU-4	150	490	3	7	650
Cypern	1	1			2
Tjekkiet	13	38	1	6	58
Estland	10	17		10	37
Ungarn	9	25		13	47
Letland	14	22		10	46
Litauen	17	27		7	51
Malta	1	1		1	3
Polen	25	88		17	130
Slovakiet	6	25		8	39
Slovenien	8	16		4	28
EU-10	104	260	1	76	441
Bulgarien	5	22		11	38
Rumænien	12	36		15	63
EU-2	17	58		26	101

I ALT	271	808	4	109	1 192
-------	-----	-----	---	-----	-------

Samlet vedtog Kommissionen 1 192 samhørighedsfondprojekter i perioden 2000-2006 i de 16 støtteberettigede medlemsstater. Dette tal omfatter 52 projekter, som blev godkendt eller fremlagt i perioden 1994-1999, men som fortsat blev gennemført i perioden 2000-2006. Ud af 1 192 projekter, som Kommissionen godkendte, vedrører 808 miljø, 271 transport og 109 teknisk bistand; 4 projekter vedrører andet (jf. tabel 1).

1.1. Ændring af afgørelser om samhørighedsfondprojekter

I 2011 vedtog Kommissionen 175 ændringer af afgørelser om samhørighedsfondprojekter, hvilket var lidt mere end i 2010 (167), men færre end i 2009 (196) og mere end de 137 i 2008. Disse ændringer vedrørte for det meste ændringer vedrørende den fysiske genstand, ændringer af projektets støttemodtager, en stigning i den øvre grænse for forskud og foreløbige betalinger fra 80 til 90 % samt ændringer i slutdatoen for den støtteberettigede periode som følge af den økonomiske krise og tilfælde af force majeure. Et meget stort antal ændringer dækkede kombinerede forslag, som omfatter mere end ét af ovennævnte aspekter.

I april 2010 vedtog Kommissionen som én af foranstaltningerne til fremme af den europæiske økonomiske genopretningsplan "Ændring af retningslinjerne for afslutning af samhørighedsfondprojekter og tidligere ISPA-projekter 2000-2006"¹. Kommissionen tog hensyn til, at projekter, som først blev godkendt i 2004 eller senere, muligvis særlig er blevet ramt af problemer med at sikre den krævede nationale offentlige eller private medfinansiering, eller af, at støttemodtagerne ikke har været i stand til at overholde den oprindelige tidsplan for arbejderne. Kommissionen har taget hensyn til, om sådanne projekter befandt sig midt i eller endog kun ved starten af gennemførelsen, da krisen startede.

I ændringen af retningslinjerne bekræftes det derfor, at ved projekter, som først er blevet godkendt ved Kommissionens afgørelse efter 1. januar 2004, kan Kommissionen beslutte på grundlag af en tilstrækkeligt begrundet anmodning at forlænge den endelige frist for støtteberettigelsen til 31. december 2011. Hvis anmodningen endvidere vedrører et projekt med et bidrag fra Samhørighedsfonden på mindst 100 mio. EUR, kan den endelige slutdato for støtteberettigelsen forlænges til 31. december 2012.

Undtagelser med en forlængelse af slutdatoen for støtteberettigelsen ud over disse ovenstående frister vil kun være mulige i undtagelsestilfælde, som er behørigt begrundede (f.eks. administrative eller retlige procedurer, der har opsættende virkning, tilfælde af force majeure, som har vidtgående virkninger for gennemførelsen af det projekt, som støttes af Samhørighedsfonden, eller åbenbare fejl, som skyldes Kommissionen).

Medlemsstaterne så positivt på ændringen af retningslinjerne, da den ville medvirke til en mere effektiv og omkostningseffektiv gennemførelse af samhørighedsfondprojekterne i perioden 2000-2006. Muligheden for at udskyde slutdatoen for støtteberettigelse til efter 2010 betød i praksis, at gennemførelsen af nogle samhørighedsfondprojekter fortsætter i 2011 og 2012, og det medfører, at afslutningsprocessen forlænges tilsvarende.

Ved mere end 500 projekter ville slutdatoen for støtteberettigelse normalt være udløbet ved udgangen af 2010. Anmodninger fra medlemsstater om at udskyde slutdatoen for

¹ SEC(2010) 405 af 19.4.2010.

støtteberettigelse førte til, at slutdatoen for 380 projekters støtteberettigelse udløb i 2010, for 116 projekter i 2011 og for 7 projekter i 2012.

1.2. Betalinger effektueret i 2011 for projekter vedtaget for programmeringsperioden 2000-2006

Generelt var der færre endelige betalinger for samhörighedsfondprojekter (og tidligere ISPA-projekter) fra perioden 2000-2006, end man oprindeligt forventede. Anmodninger om endelig betaling kræver en omfattende analyse af afslutningsdokumenterne, og afhængigt af, hvor fuldstændige disse er og af deres kvalitet, kan det medføre, at de endelige betalinger foretages på et senere tidspunkt end oprindeligt planlagt.

Det oprindelige budget i 2011 for betalinger til samhörighedsfondprojekter fra perioden 2000-2006 udgjorde 1 377 mio. EUR (2 500 mio. EUR i 2010). Overførslen af bevillinger betød, at det endelige budget var 945 mio. EUR, som var fuldstændigt udbetalt ved udgangen af 2011. Dette er et lavere gennemførelsesniveau end i 2010 (2 321 mio. EUR) eller i 2009 (2 777 mio. EUR), hvilket viser, at gennemførelsescyklussen for samhörighedsfondprojekter er ved at nå slutfasen.

Med hensyn til budgetposterne for tidligere ISPA-projekter udgjorde det oprindeligt planlagte budget for 2011 358 mio. EUR. Efter budgetoverførsler blev bevillingerne nedsat med 164 mio. EUR. Ved udgangen af 2011 var der udbetalt et beløb på 188 mio. EUR (jf. tabel 2).

Tabel 2: Effektivisering af betalinger vedrørende Samhörighedsfonden og tidligere ISPA-projekter i 2011 (EUR)

Betalingsbevillinger	Oprindeligt	Bevægelser	Endelige ressourcer	Resultat
Samhörighedsfonden	1 377 495 593	- 432 555 482	944 940 111	944 940 111
Tidligere ISPA-projekter	352 094 460	- 164 080 494	188 013 966	188 013 966
I ALT	1 729 590 053	- 596 635 976	1 132 954 077	1 132 954 077

Tabel 3 viser betalingsniveauet i 2011 for hver medlemsstat og for hver sektor. De vigtigste støttemodtagende lande er Spanien i gruppen EU-4, Polen i gruppen EU-10 og Rumænien i gruppen EU-2.

Tabel 3: Betalinger i 2011 til samhörighedsfondprojekter og tidligere ISPA-projekter, fordelt på medlemsstater og sektorer

Medlemsstat	Miljø		Transport		Teknisk bistand	I ALT	
	Beløb (EUR)	% af det samlede resultat	Beløb (EUR)	% af det samlede resultat	Beløb	Beløb (EUR)	% af det samlede resultat
Grækenland	57 615 863,65	5,09	44 816 211,78	3,96		102 432 075,43	9,04
Irland	8 933 600,00	0,79	2 207 521,12	0,19		11 141 121,12	0,98
Portugal	59 890 525,34	5,29	36 626 302,96	3,23	272 789,96	96 789 618,26	8,54
Spanien	207 017 555,55	18,27	193 055 630,27	17,04		400 073 185,82	35,31
EU-4	333 457 544,54	29,43	276 705 666,13	24,42	272 789,96	610 436 000,63	53,88
Cypern	8 926 429,27	0,79	5 058 456,00	0,45		13 984 885,27	1,23
Tjekkiet	20 394 019,16	1,80	20 304 261,32	1,79		40 698 280,48	3,59
Estland	7 885 782,28	0,70	17 391 904,00	1,54		25 277 686,28	2,23
Ungarn	57 450 019,62	5,07		0,00		57 450 019,62	5,07
Letland	12 587 415,80	1,11	18 353 828,28	1,62		30 941 244,08	2,73
Litauen	16 724 432,00	1,48	5 143 945,00	0,45	264 809,42	22 133 186,42	1,95
Malta	0	0,00	0	0,00		0	0,00
Polen	94 410 927,60	8,33	50 776 143,02	4,48	601 745,21	145 788 815,83	12,87

Slovakiet	5 504 756,15	0,49	10 381 316,38	0,92		15 886 072,53	1,40
Slovenien	8 207 958,63	0,72	2 446 325,42	0,22		10 654 284,05	0,94
EU-10	232 091 740,51	20,49	129 856 179,42	11,46	866 554,63	362 814 474,56	32,02
Bulgarien	20 080 988,55	1,77	11 181 332,51	0,99		31 262 321,06	2,76
Rumænien	48 053 737,21	4,24	80 387 543,69	7,10		128 441 280,90	11,34
EU-2	68 134 725,76	6,01	91 568 876,20	8,08		159 703 601,96	14,10
I ALT	633 684 010,81	55,93	498 130 721,75	43,97	1 139 344,59	1 132 954 077,15	100,00

1.3. Uindfriede forpligtelser fra perioden 2000-2006

Ved udgangen af 2011 var den gennemsnitlige udnyttelsesgrad (betalinger/forpligtelser) i alle nuværende støttemodtagende lande for både Samhørighedsfonden og tidligere ISPA-projekter på 86,8 %. Udnyttelsesgraden går fra 76,4 % (Ungarn) og 80,0 % (Malta) til 94,5 % (Irland) og 100 % (Cypern).

Ved udgangen af 2011 udgjorde de uindfriede forpligtelser for perioden 2000-2006 4,76 mia. EUR. I 2011 blev de uindfriede forpligtelser mindsket med 1,3 mia. EUR.

Tabel 4: Udnyttelsesgrad og uindfriede forpligtelser ved udgangen af 2011

Medlemsstat	Forpligtelser (EUR)	Udbetalt (EUR)	% udbetalt	Uindfriede forpligtelser (EUR)
	(frem til 12/2011)	(frem til 12/2011)		pr. 31.12.2011
Grækenland	2 715 715 157	2 298 554 325	84,6	644 237 217
Irland	570 501 432	539 671 256	94,5	44 183 661
Portugal	3 091 383 087	2 702 560 755	87,4	480 151 783
Spanien	11 678 668 888	10 390 253 116	88,9	1 385 991 734
EU-4	18 056 268 566	15 931 039 454	88,2	2 554 564 397
Cypern	54 014 695	54 014 695	100,0	0
Tjekkiet	1 216 164 695	1 102 680 977	90,6	123 537 739
Estland	425 313 806	393 964 337	92,6	31 359 034
Ungarn	1 481 998 333	1 133 287 696	76,4	348 710 635
Letland	679 429 631	608 993 278	89,6	70 541 232
Litauen	825 210 750,63	713 677 487	86,4	124 668 359
Malta	21 966 289	17 573 031	80,0	4 393 258
Polen	5 622 608 032	4 798 548 338	85,3	826 434 068,96
Slovakiet	764 788 823	662 551 600	86,6	102 246 279,62
Slovenien	254 129 012	225 399 467	88,6	28 729 545
EU-10	11 345 624 057	9 710 690 908	85,5	1 660 620 153
Bulgarien	791 062 943	645 742 295	81,6	226 706 678
Rumænien	2 001 213 853	1 678 709 925	83,8	322 503 927
EU-2	2 792 276 796	2 324 452 221	83,2	549 210 606
I ALT	32 201 682 470	27 966 182 584	86,8	4 764 395 156

1.4. Afslutning af samhørighedsfondprojekter

Af de 1 192 projekter, som blev medfinansieret i programmeringsperioden 2000-2006, var 690 stadig ved at blive gennemført i medlemsstaterne ved udgangen af 2011 (jf. tabel 5). Følgelig var 502 projekter blevet afsluttet, herunder 105 projekter, som blev afsluttet i 2011 (sammenlignet med 102 projekter afsluttet i 2010). Hovedparten af de afsluttede projekter vedrørte følgende medlemsstater: Spanien (44 projekter afsluttet), Grækenland (13), Portugal (10) og Polen (9).

Gennemførelsen af projekter nåede sit højdepunkt i 2010, og fokus skifter nu til afslutning og fremlægning af afslutningsdokumenter. De administrative myndigheder og Kommissionen står over for en markant stigning i arbejdsmængden i forbindelse med afslutningsdokumenterne for projekterne.

Kommissionen er klar over, at afslutningsprocessen er for langsom i betragtning af den mængde projekter, der skal afsluttes i de kommende to år. Praktiske problemer, såsom sen overførsel af afslutningsdokumenter, manglende sammenhæng i oplysningerne (især mellem indholdet i nogle slutrapporter og afslutningserklæringer) eller manglende resultater i visse projekter sammenlignet med de oprindelige mål, kan gøre øvelsen kompliceret. Ved disse projekter, der stadig er ved at blive gennemført, kan gennemførelsesproblemer på stedet ofte føre til anmodninger fra medlemsstaterne om nye ændringer. Derudover skal flere ret komplicerede projekter gennem afslutningsproceduren, og der er brug for mere tid til gennemgangen og beslutningstagningen i forbindelse med afslutningen.

Kommissionen har taget konkrete skridt til at sætte skub i afslutningsprocessen. I februar 2011 blev der oprettet en task force for afslutning af samhørighedsfondprojekter i Generaldirektoratet for Regionalpolitik, der skal overvåge, vejlede og lette afslutningen. Endvidere tog Kommissionen en række initiativer for at forbedre situationen, f.eks. udarbejdelse af en procedure for annullering af de projekter, som ikke kan forventes afsluttet pga. projekternes ringe gennemførelsesniveau, rationalisering af korrespondancen med medlemsstaterne med hensyn til redegørelser i forbindelse med afslutningen, hvilket fremmer en ensartet fremgangsmåde og behandling, samt udvikling af et nyt overvågningsinstrument, der giver mulighed for en løbende opfølgning af de fremskridt, der er opnået i afslutningsprocessen.

Tabel 5: Samhørighedsfondprojekter, der var afsluttet inden udgangen af 2011

Medlemsstat	Samlet antal projekter under Samhørighedsfonden	Status ved udgangen af 2011				Antal uafsluttede projekter ved udgangen af 2011
		Samlet antal afsluttede projekter	% af afsluttede projekter	Samlet udbetaling for afsluttede projekter (EUR)	Antal projekter afsluttet i 2011	
Grækenland	124	71	57,3	1 645 734 338	13	53
Irland	10	6	60,0	451 776 989	2	4
Portugal	109	46	42,2	1 243 494 296	10	63
Spanien	407	208	51,1	6 329 550 889	44	199
EU-4	650	331	50,9	9 670 556 512	69	319
Cypern	2	1	50,0	28 722 415	1	1
Tjekkiet	58	30	51,7	658 665 260	3	28
Estland	37	27	73,0	240 805 280	6	10
Ungarn	47	13	27,7	67 714 692	1	34
Letland	46	22	47,8	155 238 464	3	24
Litauen	51	17	33,3	177 056 807	1	34
Malta	3	0	0,0	0	0	3
Polen	130	15	11,5	384 661 932	9	115
Slovakiet	39	18	46,2	231 678 461	7	21
Slovenien	28	17	60,7	125 856 727	4	11
EU-10	441	160	36,3	2 070 400 038	35	281
Bulgarien	38	5	13,2	67 979 411	1	33
Rumænien	63	6	9,5	15 776 582	0	57
EU-2	101	11	10,9	83 755 993	1	90
I ALT	1192	502	42,1	11 824 712 543	105	690

2. ØKONOMISKE RAMMEVILKÅR OG STØTTEBETINGELSER

I henhold til artikel 6 i Rådets forordning (EF) nr. 1164/1994, der er bestemmende for Samhørighedsfonden med hensyn til projekter, som er godkendt frem til udgangen af 2006, er der knyttet budgetpolitiske betingelser til udbetalingerne fra fonden. Det er her fastlagt, at

"fonden finansierer ingen nye projekter eller, hvis der er tale om betydelige projekter, ingen nye projektfaser i en medlemsstat, hvis Rådet, der træffer afgørelsen med kvalificeret flertal efter henstilling fra Kommissionen, har konstateret, at medlemsstaten [...] ikke har gennemført [sit stabilitets- eller konvergensprogram] på en sådan måde, at den har undgået et uforholdsmæssigt stort offentligt underskud". Da godkendelsesfasen for projekter i perioden 2000-2006 lå forud for den økonomiske krise, er denne artikel ikke blevet anvendt i forbindelse med projekter i perioden 2000-2006.

3. REVISION OG FINANSIELLE KORREKTIONER

Kommissionen har sikret, at samhørighedsfondprojekter i de fleste af de berørte medlemsstater har været dækket regelmæssigt af en revision, og har fokuseret på specifikke risici i forbindelse med gennemførelsen af Samhørighedsfonden.

Den seneste revisionsundersøgelse blev ajourført i 2011 ("Samhørighedsfonden: revision af organet med ansvar for afslutningserklæringen 2000-2006 og revision af projekter"). På grundlag af denne undersøgelse bør Kommissionens tjenestegrene være i stand til at konkludere, om de fastlagte systemer og procedurer og det udførte arbejde udgør et pålideligt grundlag for sikkerhed, både i forbindelse med allerede afsluttede projekter og med projekter, som skal afsluttes. Revisionsarbejdet startede i maj 2011 og vil fortsætte i 2012 og 2013. I 2011 blev der gennemført seks kontrolbesøg (Bulgarien, Letland, Litauen, Rumænien, Spanien og Ungarn).

Samlet har Kommissionen gennemført 162 systemrevisioner og 20 afslutningsrevisioner for samhørighedsfondprojekter vedrørende programmeringsperioden 2000-2006. Nedenstående analyse giver nærmere oplysninger om den gennemførte indsats frem til udgangen af 2011, opdelt i overensstemmelse med fondens historiske udvikling.

3.1. Medlemsstater i EU-4

Der er blevet udført et meget omfattende arbejde for medlemsstaterne i EU-4 siden 2001 som led i hovedrevisionsundersøgelserne med hensyn til: en kontrol af, at forvaltnings- og kontrolsystemerne fungerer effektivt i medlemsstaterne, offentlige indkøb og en revision af arbejdet i organerne med ansvar for afslutning i medlemsstaterne som forberedelse af afslutningen af programmer og projekter i perioden 2000-2006; endvidere handlingsplaner, der skal korrigere konstaterede svagheder, de gennemførte finansielle korrektioner og resultaterne af Revisionsrettens revisioner.

3.2. Medlemsstater i EU-10

Som et resultat af det omfattende revisionsarbejde, Kommissionen har udført med hensyn til medlemsstaterne i EU-10 i hovedrevisionerne inden for de foregående år, er der opnået et godt niveau for revisionsdækningen (op til 53 %).

Evalueringen af pålideligheden i afslutningsorganets arbejde varierer for denne gruppe af medlemsstater. Når man konstaterede problemer, anmodede Kommissionen medlemsstaternes myndigheder om at gennemføre afhjælpende handlingsplaner og at udføre supplerende opfølgende undersøgelser for at styrke det forberedende arbejde til afslutningen, inden afslutningsorganernes erklæring afsendes, og at gennemføre passende finansielle korrektioner. De vigtigste resterende risikofaktorer er: procedurer for offentlige indkøb og tvivl om nogle

afslutningsorganers evne til at opdage sådanne uregelmæssigheder eller til at pålægge finansielle korrektioner samt svagheder i afslutningsorganets måde at fungere på. I et tilfælde (Ungarn) er der indberettet alvorlige problemer og en relativ høj fejlandel for transportprojekter, hvilket har medført et forbehold i Generaldirektoratet for Regionalpolitik's årlige aktivitetsrapport for 2011. Alle udpegede risici er afhjulpet gennem en omfattende kontrol gennemført af Kommissionen ved analysen af erklæringerne fra afslutningsorganet ved afslutningen af hver projekt. Kommissionen vil ligeledes fortsat kontrollere disse risici gennem revisioner i form af stikprøver af endnu ikke afsluttede projekter.

I fire medlemsstater (Cypern, Estland, Malta, Slovenien) er der ikke nogen åbne spørgsmål vedrørende revisionen, og Kommissionen kan i vid udstrækning stole på erklæringerne fra afslutningsorganerne, når projekterne afsluttes i disse medlemsstater.

3.3. Medlemsstaterne i EU-2

Som følge af Kommissionens meget omfattende revisionsarbejde vedrørende Bulgarien og Rumænien under hovedrevisionerne i de foregående år er der opnået et højt niveau for dækningen med hensyn til dette revisionsarbejde (51,35 % for Bulgariens vedkommende og 36,51 % for Rumæniens vedkommende). Gennemførelsen af samhørighedsfondprojekterne startede generelt senere for disse to medlemsstater. Som følge heraf er 33 ud af 38 projekter og 57 ud af 63 projekter fortsat ikke afsluttet henholdsvis i Bulgarien og Rumænien. Derfor vil der blive udbetalt store foreløbige betalinger i 2012 og muligvis også i 2013.

Som understreget i Generaldirektoratet for Regionalpolitik's årlige aktivitetsrapport for 2011 viste de gennemførte revisioner mangler inden for området offentlige indkøb (udvælgelses- og tildelingskriterier, anvendelse af tidsfrister, brug af procedurer med forhandling) og svagheder ved den administrative kontrol. Dette førte til finansielle korrektioner på initiativ af Kommissionen – de korrektioner, som der blev aflagt rapport om i 2011 vedrørende Bulgarien, udgjorde 0,69 mio. EUR og 0,22 mio. EUR vedrørende Rumænien. Kommissionen fastslog mangler i afslutningsorganets arbejde i Bulgarien, fremlagde henstillinger vedrørende forbedring og overvågning på nært hold af situationen (som følge af en udvidet revision i maj 2011 af afslutningsorganets arbejde). I Rumænien er en revisionskontrol vedrørende afslutningsorganets arbejde, som blev udført i 2009, afsluttet med en erklæring uden forbehold, hvilket giver et godt grundlag for tillid til de modtagne erklæringer fra afslutningsorganet.

3.4. Andet revisionsarbejde i 2011

Andet revisionsarbejde udført af Kommissionens tjenestegrene for Samhørighedsfonden i 2011 omfattede en gennemgang af de nationale årlige kontrolrapporter, jf. artikel 12 i forordning (EF) nr. 1386/2002, de årlige oversigter og revisionen af de nationale rapporter om systemrevision, der indsendes til Kommissionen af medlemsstaterne. De modtagne rapporter blev analyseret, og der blev sendt svar til medlemsstaterne med bemærkninger og om nødvendigt med anmodninger om yderligere oplysninger for at kunne nå frem til størst mulig sikkerhed ved resultaterne af det nationale revisionsarbejde.

Der afholdes hvert år bilaterale møder mellem Kommissionen og de nationale revisionsmyndigheder for at udveksle oplysninger om gennemførelsen af revisionsarbejdet og for at drøfte fremskridtene vedrørende stikprøvekontroller og opfølgning af revisionsresultaterne. Møderne om revisionsarbejdet i 2010 blev afholdt i første halvdel af

2011. De årlige bilaterale koordineringsmøder om revisionsarbejdet i 2011 blev afholdt i første halvdel af 2012.

3.5. Forvaltnings- og kontrolsystemer

I sin årlige aktivitetsrapport for 2011 vurderede Generaldirektoratet for Regionalpolitik forvaltnings- og kontrolsystemernes funktionsmåde (2000-2006) på grundlag af de indberettede revisionspåtegninger fra medlemsstaternes revisionsmyndigheder og Kommissionens egne revisionsresultater.

Der blev afgivet positiv vurdering af femten medlemsstater (en kun delvist). Der blev afgivet en udtalelse uden forbehold for samhørighedsfondsystemerne i fem medlemsstater (Cypern, Estland, Malta, Portugal og Slovenien). For ti medlemsstater blev der afgivet en udtalelse med forbehold med beskeden virkning (Bulgarien, Grækenland, Tjekkiet, Ungarn/miljøsektoren og projekter vedrørende teknisk bistand, Irland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien og Slovakiet).

Med hensyn til den ungarske transportsektor blev der afgivet et forbehold og en udtalelse med forbehold med betydelig virkning på grund af en høj fejlandel, som påpeget af den nationale revisionsmyndighed, resultaterne af Kommissionens revisioner (hvor man opdagede en lang række uregelmæssigheder ved offentlige indkøb), svagheder konstateret ved gennemførelsen af finansielle korrektioner efter anbefaling fra afslutningsorganet og ved konstatering og korrektion af uregelmæssigheder i forbindelse med offentlige indkøb på nationalt niveau. Desuden medførte det langsomme tempo i afslutningen af de spanske samhørighedsfondprojekter, især på grund af det høje niveau af fejl vedrørende offentlige indkøb, som blev konstateret i de fleste projekter, og de spanske myndigheders langsomme tempo i afhjælpning af de spørgsmål, Kommissionen havde rejst, også et omdømmeforbehold i den årlige aktivitetsrapport i 2011 for alle spanske samhørighedsfondprojekter.

Tabel 6: Forbehold og finansielle korrektioner for Samhørighedsfonden i perioden 2000-2006 pr. medlemsstat, der er besluttet eller vedtaget

Medlemsstat	Forbehold 2010 AAR	Finansielle korrektioner, der er besluttet eller vedtaget (EUR) i 2011 ²	Forbehold 2011 AAR
Grækenland	NEJ	1 272 734	NEJ
Irland	NEJ		NEJ
Portugal	NEJ	4 139 400	NEJ
Spanien	NEJ	- 5 413 806 ³	JA ⁴
Cypern	NEJ		NEJ
Tjekkiet	NEJ	7 921 142	NEJ
Estland	NEJ	77 353	NEJ
Ungarn	JA - transportsektoren	2 581 124	JA ⁵
Letland	NEJ		NEJ
Litauen	NEJ	206 765	NEJ
Malta	NEJ		NEJ
Polen	NEJ	4 796 351	NEJ
Slovakiet	NEJ	922 150	NEJ

² Ingen overførsel af beløb for programmeringsperioden 1994-1999 i 2011.

³ At beløbet er negativt, skyldes en tilpasning af fondberegningen i forhold til, hvad der blev forkert indberettet for Samhørighedsfonden i 2010. Beløbet på 34 784 766 EUR er blevet korrigeret.

⁴ Omdømmeforbehold for Spanien.

⁵ Omdømmeforbehold for Ungarn.

Slovenien	NEJ		NEJ
Bulgarien	JA - 1 projekt	690 206	NEJ
Rumænien	NEJ	221 356	NEJ
I ALT		17 414 784	

4. UREGELMÆSSIGHEDER INDBERETTET AF MEDLEMSSTATERNE

Da årsrapporten for Samhørighedsfonden dækker gennemførelsen i 2011 af samhørighedsfondprojekter, som er vedtaget i programmeringsperioden 2000-2006, tages der kun hensyn til meddelelser udarbejdet under forordning (EF) nr. 1831/1994.

64 meddelelser om uregelmæssigheder, der omfattede et samlet beløb på 42 168 842 EUR vedrørende projekter, som er medfinansieret af EU i ovennævnte periode, er blevet indberettet til Kommissionen. Ca. 20 315 177 EUR er fortsat udestående. De fleste af sagerne blev indberettet af Grækenland, Litauen og Portugal (henholdsvis 14, 8 og 19). Polen og Grækenland indberettede imidlertid de største beløb (henholdsvis 16 og 11 mio. EUR), dvs. ca. 64 % af det samlede beløb (jf. tabel 7).

De to vigtigste typer af indberettede uregelmæssigheder er overtrædelser af bestemmelserne om offentlige indkøb og ikke-støtteberettigede udgifter, som vedrører 54 af de 64 registrerede uregelmæssigheder (85 %).

Tabel 7: Uregelmæssigheder og finansielle virkninger for EU, indberettet af medlemsstaterne i 2011, jf. forordning (EF) nr. 1831/1994 - programmeringsperioden 2000-2006

Medlemsstat	Antal uregelmæssigheder	Korrigerede beløb		Beløb, der skal inddrives	
		EUR	%	EUR	%
Grækenland	14	11 298 028	26,79	592 581	2,92
Irland	3	1 552 044	3,68		
Portugal	19	5 404 973	12,82		
Spanien	3	483 353	1,15		
Cypern					
Tjekkiet	6	4 684 545	11,11	1 761 729	8,67
Estland					
Ungarn					
Letland					
Litauen	8	5 699 666	1,35	43 548	0,21
Malta					
Polen	5	15 998 132	37,94	15 739 519	77,48
Slovakiet	6	2 177 800	5,16	2 177 800	10,72
Slovenien					
Bulgarien					
Rumænien					
I ALT	64	42 168 842	100,00	20 315 177	100,00

5. EVALUERING

Kommissionen og medlemsstaterne gennemfører en vurdering og evaluering af alle medfinansierede samhørighedsfondprojekter. I 2011 fortsatte Kommissionen med at gennemføre en efterfølgende evaluering af Samhørighedsfonden, herunder tidligere ISPA-projekter, for programmeringsperioden 2000-2006. Der blev udarbejdet fem indbyrdes forbundne "arbejdspakker" for:

- a) at vurdere Samhørighedsfondens og ISPAs bidrag til udviklingen af EU's transportsystem og til gennemførelse af EU-lovgivningen inden for miljøområdet og samtidig også vurdere virkningerne af ISPA som forberedelse af struktur- og samhørighedsfondprogrammer:
- De to instrumenters bidrag til udvikling af TEN-T-nettet i perioden 2000-2006 ses som markant og enestående med hensyn til EU-10. Dette skyldes, at EU-10 tiltrådte halvvejs inde i programmeringsperioden 2000-2006 og stod over for en meget stor udfordring, fordi de skulle forbedre deres nationale infrastruktur til en standard svarende til minimumstandarden i de øvrige medlemsstater.
 - Inden for vejsektoren gav de 99 godkendte vejprojekter 4 214 km nye eller genetablerede vejstrækninger i TEN-T-nettet, hvilket udgør ca. 10 % af nettets samlede længde. Den højeste andel var i medlemsstaterne i EU-10, hvor 57 projekter bidrog til ca. 20 % af TEN-T-nettet i disse lande.
 - Med hensyn til jernbaner gav de 112 godkendte projekter 8 477 km nye eller genetablerede spor/infrastruktur i TEN-T-nettet eller ca. 21 % af jernbanernes samlede længde i disse lande. Også her gik det største bidrag til TEN-T-nettet i landene i EU-10, hvor ISPA-projekterne forbedrede næsten 40 % (mere end 6 000 km).
 - Vurderingen af EU-lovgivningen var begrænset til områderne vandkvalitet og –forvaltning (herunder spildevandsbehandling) samt indsamling og behandling af fast affald. Analysen viste, at Samhørighedsfonden og ISPA bidrog stærkt til at dække behovene i landene og til, at de overholdt EU-lovgivningen på miljøområdet. Der blev givet nye anlæg, udvidelser eller moderniseringer af infrastrukturen inden for vandforsyning, kloakering og forvaltning af fast affald som krævet af landene for at kunne opfylde kravene i EU-direktiverne. Selv om der var forskel på de beløb, landene modtog i form af støtte pr. sektor, er det gennemsnitlige bidrag til sektorbehovene ret ensartet med et bidrag på ca. 30 % inden for sektoren drikkevand og 38 % inden for sektoren spildevand. Med hensyn til fast affald, hvor der var større forskel i landenes behov, og hvor karakteren af projekterne var mere forskelligartet, udgjorde bidraget 25 %.
- b) at gennemføre efterfølgende cost benefit-analyser af en stikprøve af transport- og miljøprojekter med påvisning af erfaringer, der kan bruges i kommende programmeringsperioder:
- Cost benefit-analyse inden for transportsektoren: Analysen viste, at med hensyn til projekternes virkninger var de alle pengene værd. Bidrag fra Samhørighedsfonden var nødvendige for at udnytte de økonomiske fordele ved disse projekter. Fordelene ved disse projekter dækkede otte kategorier (mindre rejsetid, færre køretøjsdriftsomkostninger, forbedret sikkerhed, færre CO₂-emissioner, mindsket luftforurening og støj samt andet). Generelt var udnyttelsesgraden i overensstemmelse med målet om at indbygge en tilstrækkelig overskudskapacitet for at give plads til vækst inden for et projekts levetid. Det var vanskeligt at konstatere en direkte kausal sammenhæng mellem investeringer i transport og infrastruktur og de mere omfattende socialøkonomiske virkninger (især relevant for BNP).

- Cost benefit-analyse af miljøsektoren: Det fremgik af analysen, at mange af projekterne vedrørende miljø og infrastruktur blev gennemført for at kunne opfylde krav i lovgivningen. Overensstemmelse med krav i lovgivningen sikrede ikke i sig selv en positiv virkning med hensyn til økonomisk velstand – i de fleste tilfælde blev virkningerne opnået med omkostninger, som oversteg de fordele, som kunne fastsættes pengemæssigt. Dette er grunden til, at det måske er umuligt at påpege en positiv nettoutidsværdi på projektniveau. I de to projekter, hvis mål ikke vedrørte overensstemmelse med lovkrav, viste projektets miljøfokus sig at være relevant for regionens behov. Generelt fremgik det af evalueringerne, at projekterne frembragte positive bivirkninger i form af miljøbevidsthed og institutionel læring.

I forbindelse med en ændring af kontrakten vedrørende den første af disse "arbejdspakker" blev der i 2011 lanceret yderligere to evalueringer med fokus på forvaltning og gennemførelse af Samhørighedsfonden, og desuden var der en ekspertundersøgelse og en syntese af den generelle evaluering.

6. INFORMATION OG OFFENTLIGHED

Siden den 1. januar 2007 er alle spørgsmål vedrørende Samhørighedsfonden blevet behandlet i Koordinationsudvalget for Fondene, som er oprettet i henhold til forordning (EF) nr. 1083/2006. Kommissionen fremlagde på det 44. møde i Koordinationsudvalget for Fondene, som blev afholdt den 21. september 2011 i Bruxelles, en opdateret oversigt over afslutningsprocessen for Samhørighedsfonden for perioden 2000-2006.

I 2011 har Generaldirektoratet for Regionalpolitik fortsat meget detaljeret aflagt rapport om Samhørighedsfonden i sin årlige aktivitetsrapport⁶ og offentliggjort detaljer om større projekter, herunder også projekter finansieret af Samhørighedsfonden, både for perioden 2000-2006 og perioden 2007-2013. Hidtil er nærmere oplysninger om 238 store projekter blevet offentliggjort i en særlig database, der kan søges i, på INFOREGIO's websted, sammen med hundrede af eksempler på andre projekter. Endvidere viser en særlig publikation 150 eksempler på projekter, som er medfinansieret af samhørigheds- og strukturfondene.

⁶ Offentliggjort på: http://ec.europa.eu/atwork/synthesis/aar/index_en.htm.